
Padělané a pozměněné bankovky a mince zadržené na území České republiky v roce 2019

Vojtěch Benda

člen bankovní rady ČNB

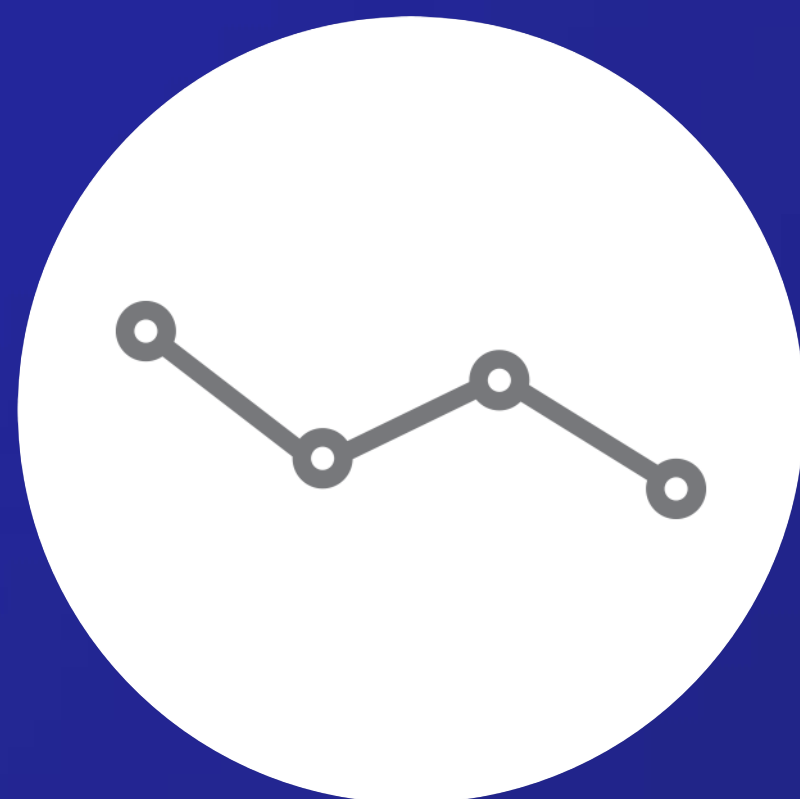

Padělky 2019

1. Úvod
2. Celkový přehled
3. Napodobeniny
4. Kontrola bankovek
5. Závěr

Padělky v roce 2019

Celkový počet padělků zadržovaných v ČR zůstává stabilní.

Nadále platí, že většina padělků českých bankovek byla nepříliš dobré „kvality“.

Pokud lidé budou věnovat penězům při jejich příjmu dostatečnou pozornost, neměli by mít problém padělky rozpoznat.

2. Celkový přehled

Hodnota oběživa k 31. 12. 2019 byla 644,4 mld. Kč

(včetně mincí)

Nejčastější nominály v oběhu:

- 1000 Kč bankovka (13,4 ks/osoba)
- 1 Kč mince (cca 59,5 ks/osoba)

Vývoj výše oběživa od 1.1.2015 do 31.12.2019

Padělky českých bankovek a mincí

Zadrženo	2018	2019
Padělky CZK	1 011	1 014
z oběhu	918	718
před oběhem	93	296
Padělky včetně cizích měn	2 111	1 828
z oběhu	1 906	1 368
před oběhem	205	460

Na území ČR bylo zadrženo

— **1 014 kusů**

padělaných a pozměněných českých bankovek a mincí.

Padělky českých bankovek a mincí

Zadrženo	2018	2019
Padělky CZK	1 011	1 014
z oběhu	918	718
před oběhem	93	296
Padělky včetně cizích měn	2 111	1 828
z oběhu	1 906	1 368
před oběhem	205	460

Z celkem 1 014 kusů bylo:

— **985 kusů**

padělaných bankovek

— **6 kusů**

padělaných mincí

— **23 kusů**

pozměněných bankovek a mincí

Padělky českých bankovek a mincí

Zadrženo	2018	2019
Padělky CZK	1 011	1 014
z oběhu	918	718
před oběhem	93	296
Padělky včetně cizích měn	2 111	1 828
z oběhu	1 906	1 368
před oběhem	205	460

Dohromady i s padělky cizích měn zadrženo

— 1 828 kusů

padělaných a pozměněných bankovek a mincí.

Padělky českých bankovek a mincí

Zadrženo	2018	2019
Padělky CZK	1 011	1 014
z oběhu	918	718
před oběhem	93	296
Padělky včetně cizích měn	2 111	1 828
z oběhu	1 906	1 368
před oběhem	205	460

Počet zadržených padělků je stabilně nízký, přesto je stále nutné věnovat při přebírání bankovek pozornost jejich ochranným prvkům.

Padělky českých mincí

Počty zadržených padělaných českých mincí

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
113 ks	37 ks	9 ks	2 ks	1 ks	13 ks	8 ks	6 ks

Padělky českých bankovek

Nejčastěji padělané nominály jsou 1 000 Kč,
2 000 Kč a 500 Kč.

— **30,3 %**
298 ks

— **23,8 %**
234 ks

— **20,7 %**
204 ks

Padělky českých bankovek

Hodnota padělaných
českých bankovek je
1,2 mil. Kč.

Padělky českých bankovek

Nejvíce padělků českých bankovek bylo zadrženo tradičně v Praze (321 ks).

Padělky českých bankovek

Ústí nad Labem	182 ks
Plzeň	134 ks
Ostrava	89 ks
Brno	46 ks
Žďár nad Sázavou	44 ks

Padělky českých bankovek

Zadržení většího množství padělků CZK hodnoty 200, 500, 1000 a 5000 Kč v roce 2019 při policejních akcích:

Prosinec: Ústí nad Labem	160 ks
Říjen: Plzeň	66 ks
Listopad: Ostrava	31 ks

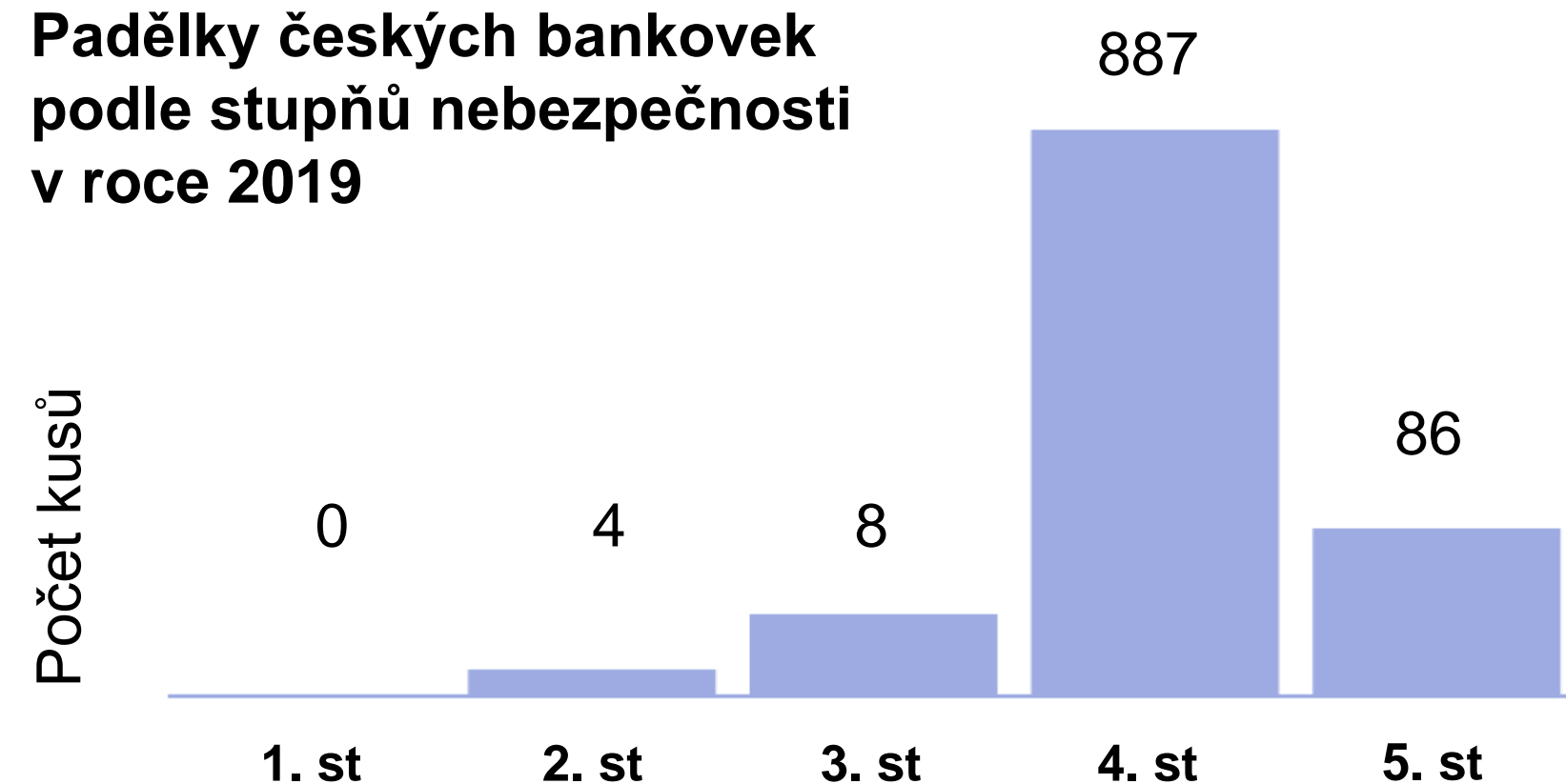
Padělky českých bankovek

Převažuje 4. stupeň (méně zdařilé)

bez napodobení ochranných prvků, případně s nekvalitním napodobením některých z nich.

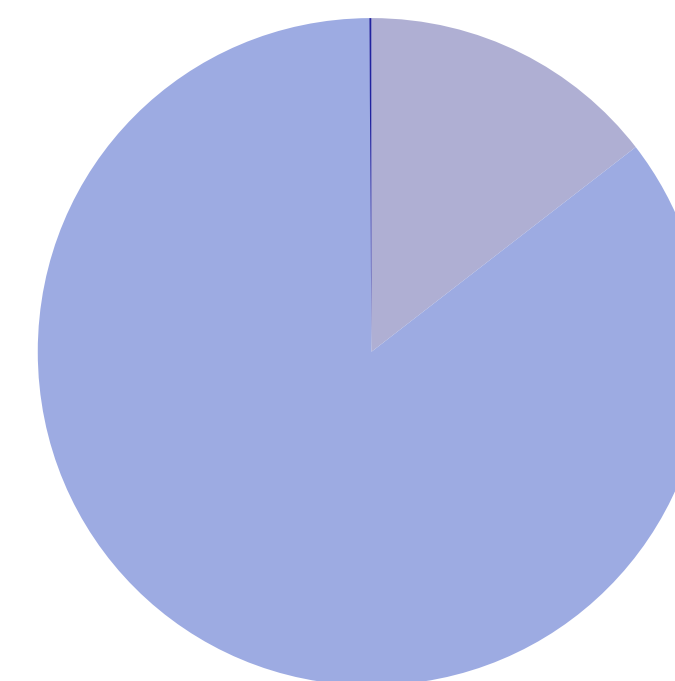
Většina padělků se stále tiskne na inkoustových tiskárnách.

Padělky českých bankovek podle stupňů nebezpečnosti v roce 2019

Způsoby padělání u padělků bankovek CZK v roce 2019

Inkoustový tisk	85,4 %
Barevná kopírka	14,5 %
Tisk	0,1 %
Ostatní	0 %

Porovnání padělků CZK a EUR

Padělky českých bankovek
1 padělek na 496 345 ks
bankovek v oběhu.

Padělky EUR
1 padělek na 35 171 ks
bankovek v oběhu.

Porovnání padělků CZK a EUR

985 ks

padělků zadrženo

488,9 mil. ks

českých bankovek v oběhu

684 000 ks

padělků zadrženo

24,1 mld. ks

bankovek v oběhu

Padělky zahraničních měn

V roce 2019 bylo na území České republiky zadrženo 814 kusů padělaných a pozměněných bankovek a mincí zahraničních měn.

Zadržené padělky EUR v ČR

Celkem zadrženo 652 ks

100 ks

358 ks

Bankovky 607 ks

Mince 42 ks

Pozměněné bankovky 3 ks

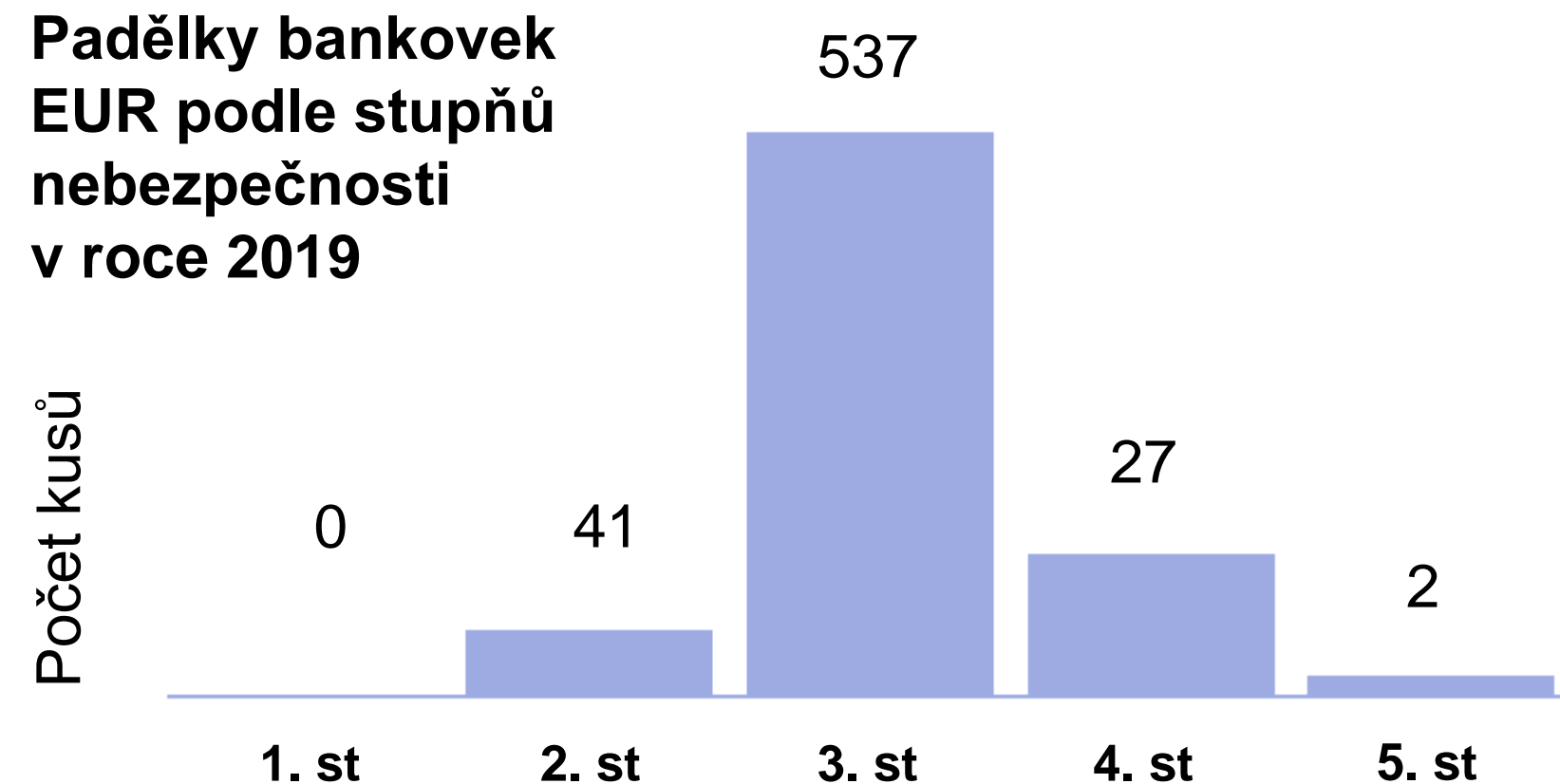

Padělky EUR

Jsou mnohem častěji hodnoceny
2. a 3. stupněm nebezpečnosti.

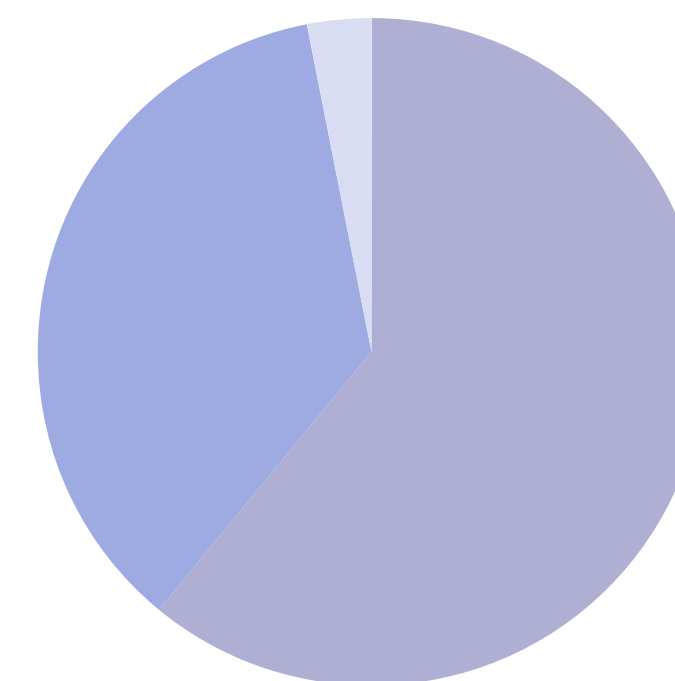
Podruhé v historii převažoval
inkoustový tisk.

**Padělky bankovek
EUR podle stupňů
nebezpečnosti
v roce 2019**

**Způsoby padělání u padělků
bankovek EUR v roce 2019**

Inkoustový tisk	56 %
Tisk	33 %
Barevná kopírka	11 %

Zadržené padělky USD v ČR

Celkem zadrženo 96 ks

Převažovaly bankovky
hodnoty 100 USD – 71 ks

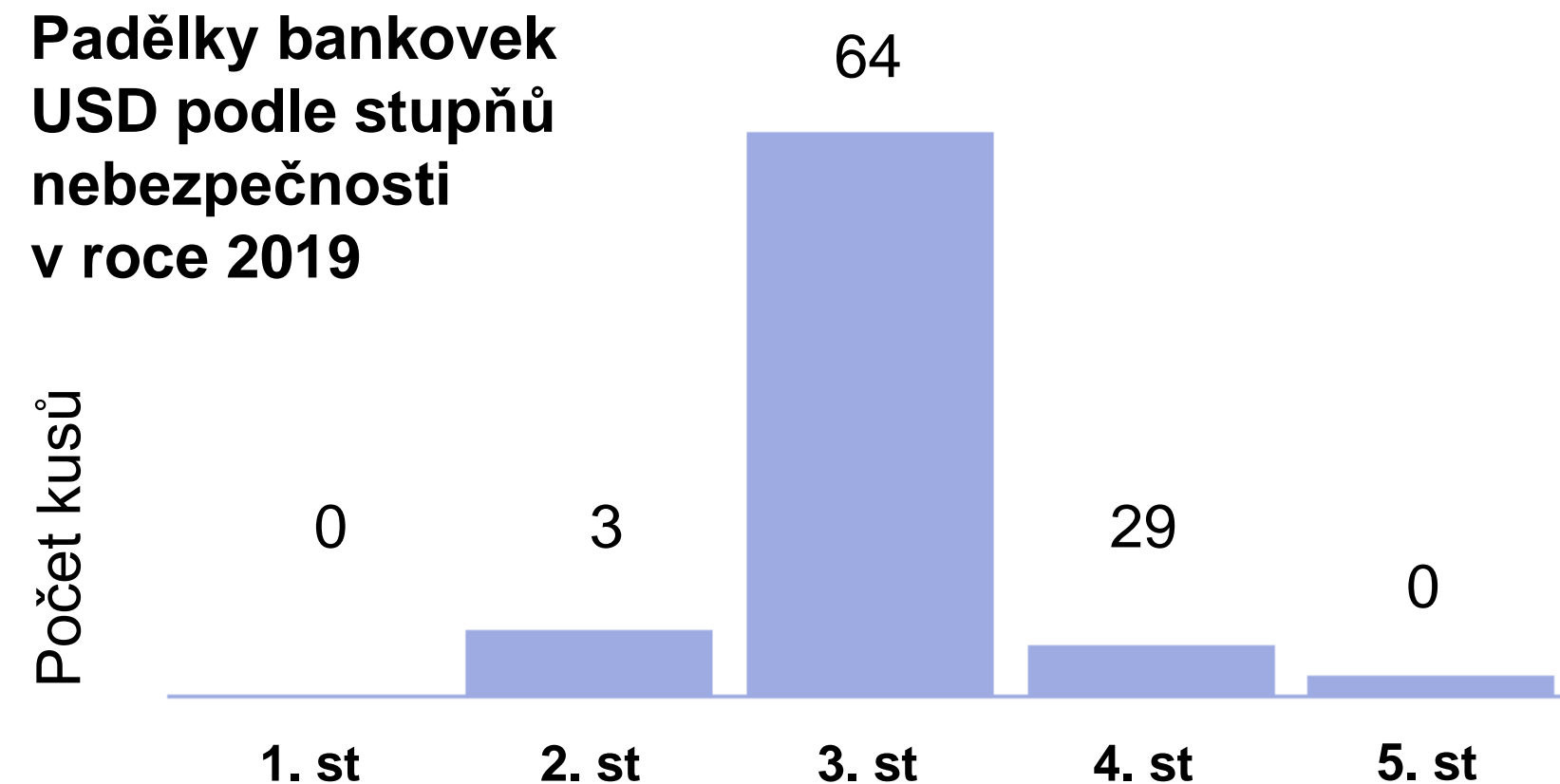

Padělky USD

Převažuje 3. stupeň nebezpečnosti.

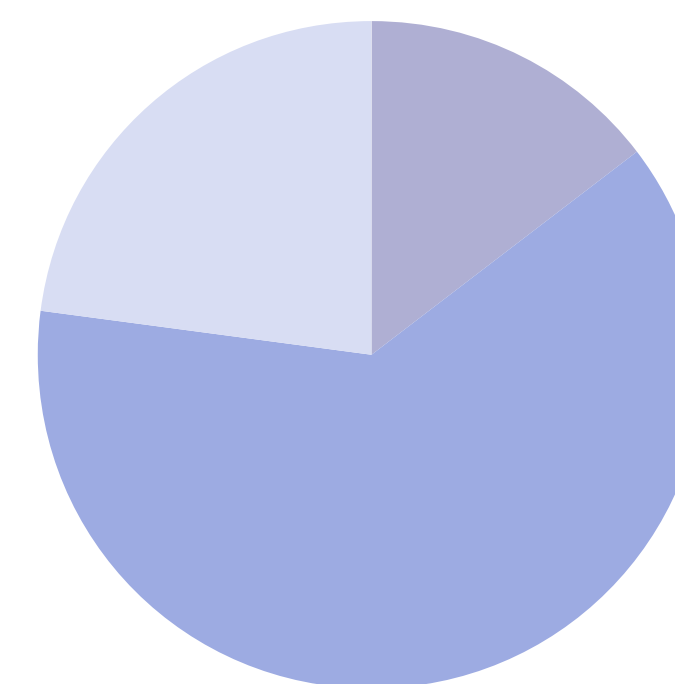
V porovnání s padělky českých bankovek převažoval klasický tisk z plochy (ofset).

Padělky bankovek USD podle stupňů nebezpečnosti v roce 2019

Způsoby padělání u padělků bankovek CZK v roce 2019

Inkoustový tisk	14,6 %
Tisk	62,5 %
Barevná kopírka	22,9 %

3. Napodobeniny

Napodobeniny

Napodobeniny peněz jsou jakékoliv reprodukce (kopie) peněz vyrobené za jiným účelem než udání do oběhu namísto pravých peněz (divadelní a filmové rekvizity, reklamní a upomínkové předměty, učební pomůcky, poukázky na slevy ze zboží a služeb...). Pozor, neplést s **padělanými penězi**, což jsou jakékoliv reprodukce (kopie) peněz vyrobené za účelem jejich udání do oběhu namísto pravých peněz.

Ukázky napodobenin

Napodobeniny určené pro obřadní účely, jako jsou
např. pohřby, svatby, narození, atd.

Napodobeniny – zákonná úprava

Zákon č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí a o změně zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 274/2011 o provedení některých ustanovení zákona o oběhu bankovek a mincí

Napodobeniny – zákonná úprava

Jednostranný tisk a délka při zachování poměru stran činí nejvýše 75 % délky nebo nejméně 125 % délky reprodukované nebo napodobované bankovky.

Max. 75 %

Originál

Min. 125 %

Napodobeniny – zákonná úprava

Oboustranný tisk a délka při zachování poměru stran činí nejvýše 50 % délky nebo nejméně 200 % délky reprodukované nebo napodobované bankovky.

Max. 50 %

Originál

Min. 200 %

Napodobeniny – zákonná úprava

Více se můžete dozvědět na

https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/cnblog/Ritualni-penize

4. Kontrola bankovek

Kontrola bankovek

ČNB v oblasti padělaných bankovek vzdělává a informuje veřejnost.

Návod na kontrolu ochranných prvků bankovek nabízí ČNB

- **v mobilní aplikaci České peníze**
- v interaktivních vzdělávacích hrách
- na webových stránkách ČNB
- v informačních letácích

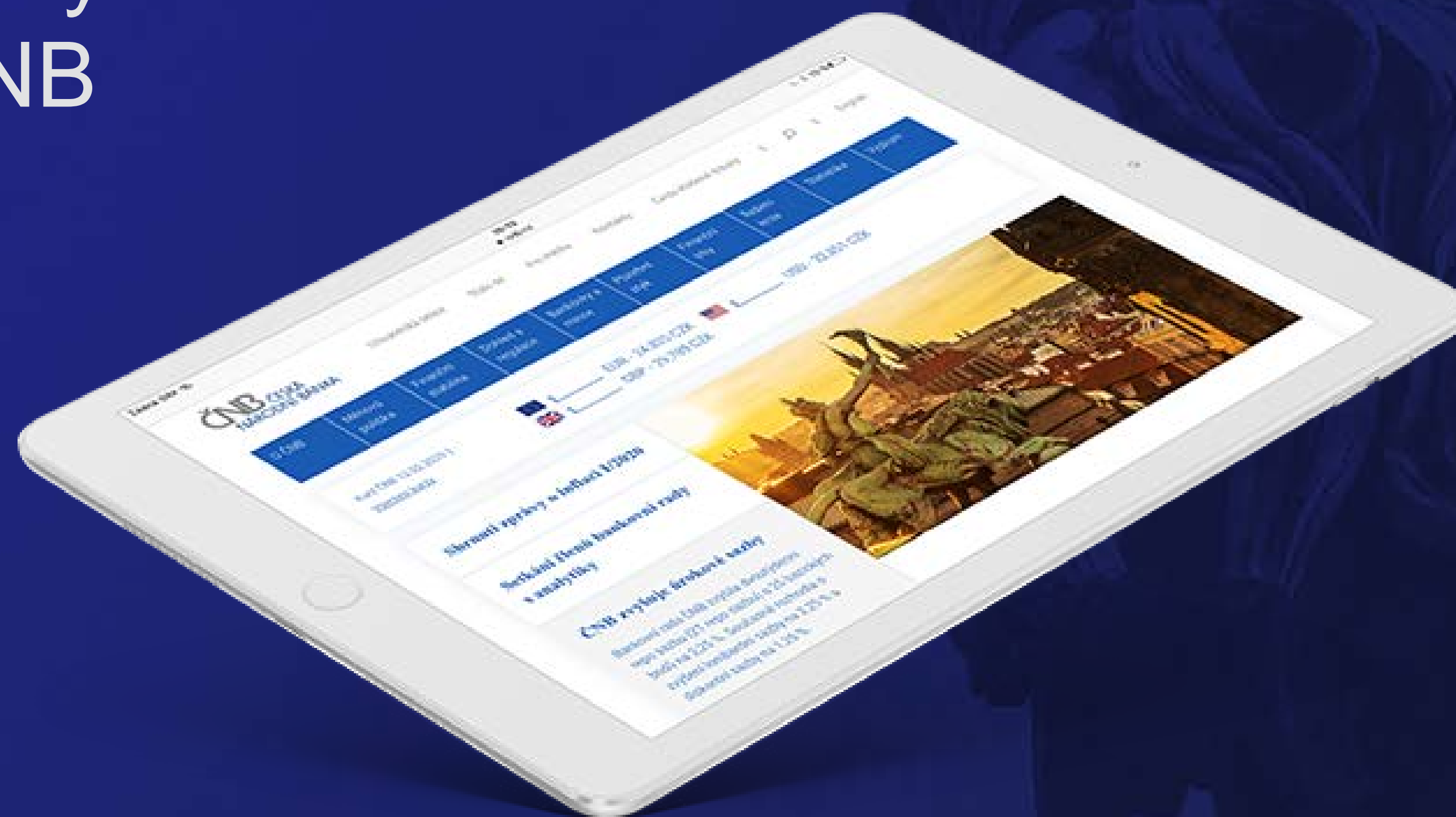
Návod na kontrolu ochranných prvků bankovek nabízí ČNB

- v mobilní aplikaci České peníze
- **v interaktivních vzdělávacích hrách**
- na webových stránkách ČNB
- v informačních letácích

Návod na kontrolu ochranných prvků bankovek nabízí ČNB

- v mobilní aplikaci České peníze
- v interaktivních vzdělávacích hrách
- **na webových stránkách ČNB**
- v informačních letácích

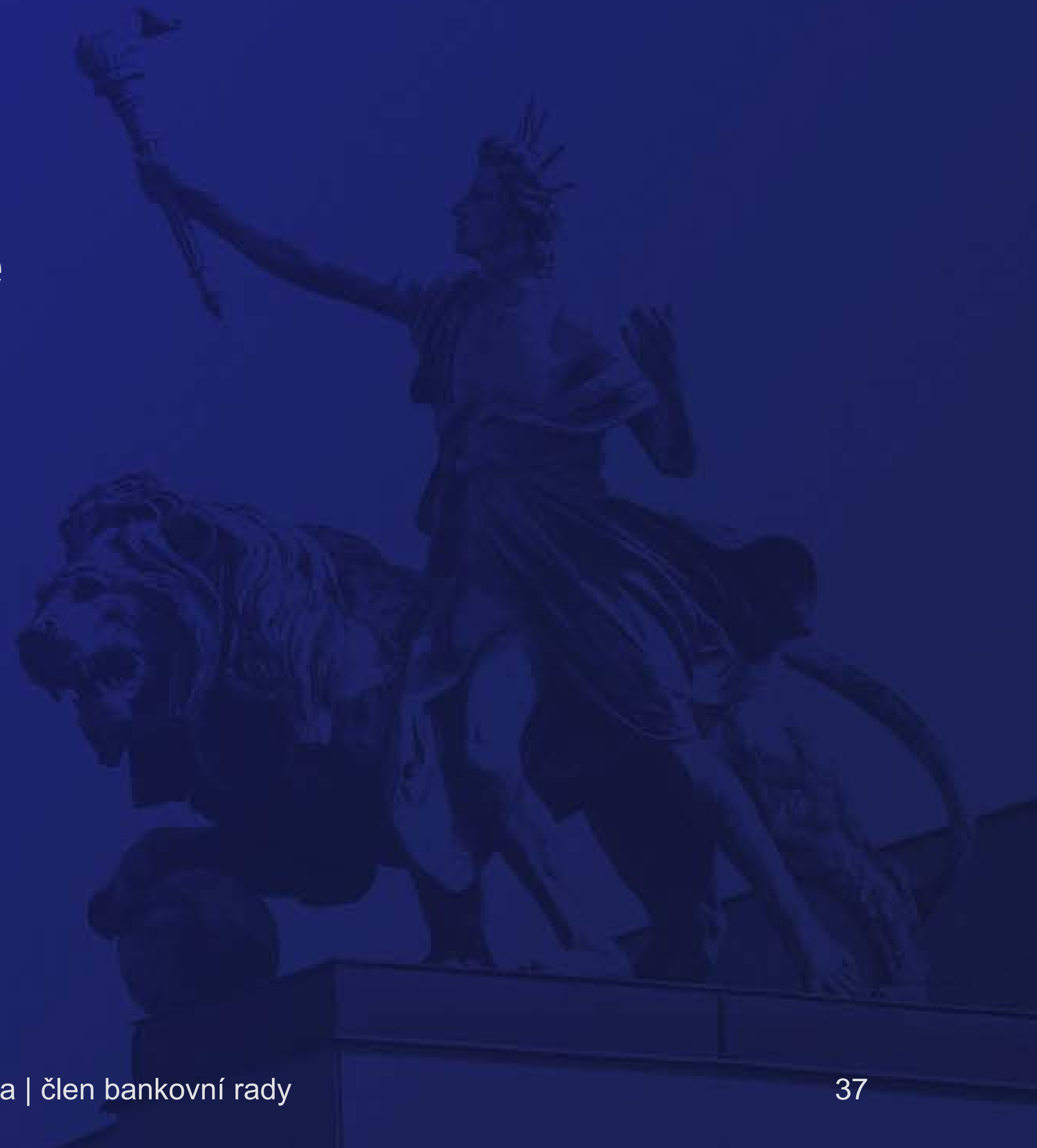
Návod na kontrolu ochranných prvků bankovek nabízí ČNB

- v mobilní aplikaci České peníze
- v interaktivních vzdělávacích hrách
- na webových stránkách ČNB
- v informačních letáčích

Ochranné prvky a postup při kontrole

České bankovky a mince jsou
v mezinárodním srovnání velmi bezpečné.
Výzkum, vývoj a aplikace ochranných
prvků patří ke světové špičce.

Ochranné prvky a postup při kontrole

Bankovku vezměte do prstů

Bankovku prohlédněte
proti světlu

Bankovku si prohlédněte
z různých úhlů

- bankovkový papír je specifický na dotyk
- bankovka není hladká, na lícni straně by měl být hmatem citelný hlubotisk

Ochranné prvky a postup při kontrole

Bankovku vezměte do prstů

Bankovku prohlédněte
proti světlu

Bankovku si prohlédněte
z různých úhlů

- zkontrolujte vodoznak
- zkontrolujte ochranný proužek (mikrotext a měnící se barvu)
- zkontrolujte soutiskovou značku

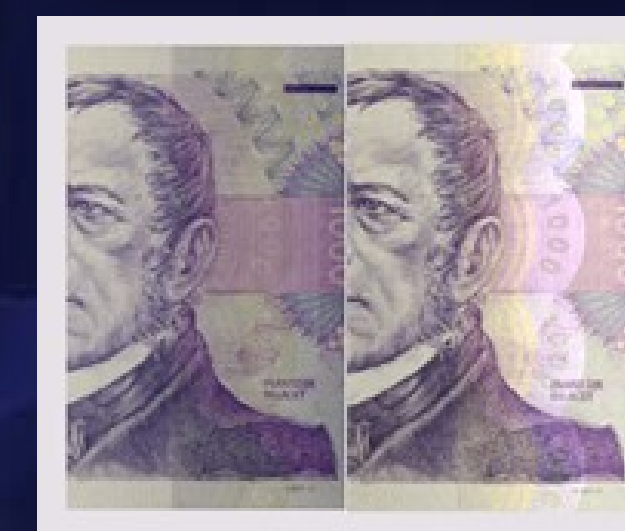
Ochranné prvky a postup při kontrole

Bankovku vezměte do prstů

Bankovku prohlédněte
proti světlu

Bankovku si prohlédněte
z různých úhlů

- v ornamentu na rameni portrétu je skrytý obrazec s nominální hodnotou
- při pohybu bankovky se na líci mění proměnlivá barva
- vpravo na líci je dvoubarevný iridiscentní pruh

Podezření na padělek

Právo odmítnout přijetí bankovky či mince má každý jednotlivec, pokud se domnívá že jde o padělek

(s výjimkou osob, které mají povinnost podezřelé peníze zadržet).

Podezření na padělek

Podezřelé peníze není možné dále použít k placení – takové jednání je trestné.

Podezřelou bankovku nebo minci odneste na Policii ČR a informujte o vašem podezření.

Bankovka nebo mince bude předána České národní bance, která ji prozkoumá a určí její pravost.

Pokud se ukáže, že bankovka nebo mince je pravá, bude vrácena původnímu majiteli.

Půjde-li o padělek, bude zadržena bez náhrady, za padělky nelze poskytnout náhradu.

Padělek, nebo poškozená bankovka?

Běžně poškozenou bankovku nebo minci musí k výměně přijmout každá pobočka obchodní banky provádějící pokladní operace nebo pobočka České národní banky a bezplatně ji vyměnit

(v souladu se zákonem č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí).

Padělek, nebo poškozená bankovka?

U některých druhů poškození peněz může být obtížné určit jejich pravost a platnost.

Převážnou většinu neúmyslných poškození pravých a platných českých peněz ČNB nahradí.

Pro nárok na výměnu poškozených bankovek nebo mincí je klíčový druh poškození:

- běžně poškozené peníze se vyměňují na počkání
- nestandardně poškozené peníze budou na přepážce bank zadrženy a předány České národní bance, která poškození posoudí a rozhodne o poskytnutí náhrady

Běžně, nebo nestandardně poškozená bankovka?

Bankovka běžně poškozená oběhem (lze vyměnit)

Běžně, nebo nestandardně poškozená bankovka?

Bankovka běžně poškozená (lze vyměnit)

Běžně, nebo nestandardně poškozená bankovka?

Ohořelá bankovka (o náhradě rozhoduje ČNB)

Běžně, nebo nestandardně poškozená bankovka?

Necelá (pod 50 % – bez náhrady)

Poškozená nástražným systémem
(bez náhrady)

5. Závěr

Děkujeme za pozornost

Vojtěch Benda

člen bankovní rady ČNB

Denisa Všetíčková

mluvčí ČNB

Josef Ducháček

ředitel sekce peněžní

Padělané a pozměněné bankovky a mince zadržené na území České republiky v roce 2019

Nyní je prostor pro vaše dotazy.

